

Den utvidede utenriks- og
konstitusjonskomite og militærkomiteen
Fellesmøte tirsdag den 26. juni 1951 kl. 11

**Den utvidede utenriks- og
konstitusjonskomite og militærkomiteen
Fellesmøte tirsdag den 26. juni 1951 kl. 11**

Formann: Finn Moe.

Samtlige medlemmer av de to komiteer var til stede unntatt Bratteli (forf.), Fredriksfryd og Alfr. Nilsen (N).

Formannen: Møtet er sammenkalt for å drøfte saken om beredskapsutvalget, som har vært oppe en gang tidligere. Vi har jo bare to timer til disposisjon, så vi får se til å gjøre oss ferdige med saken.

Hambro: Vi har ikke mer enn en time til disposisjon for en hel dels vedkommende, fordi statsministeren skal ha møte med gruppeførerne og én mann til fra hver gruppe.

Formannen: Jeg skal bare ganske kort skissere det som har hendt siden vi var sammen sist. Etter det oppdrag jeg fikk, laget jeg et utkast som jeg også sendte rundt til gruppeførerne og ba om bemerkninger. De eneste bemerkninger som kom var fra hr. Valen, og hans bemerkninger er da også sendt rundt til medlemmene. Imidlertid har det i mellomtiden vært arbeidet med et annet forslag som dessverre ved en misforståelse ikke ble mangfoldiggjort, men som blir mangfoldiggjort nå i dette øyeblikk – det er meget kort – og som vil bli utdelt. Dels på basis av dette forslag er det igjen utarbeidet et annet nytt forslag, som altså foreligger her nå.

Smitt Ingebretsen: Jeg har bare forlangt ordet for å beklage at ikke det forslag som jeg har bragt fram overfor formannen og overfor formannen i arbeiderpartiets gruppe, er blitt mangfoldiggjort og sendt rundt. Jeg vet at det i første omgang skyldes en misforståelse fra hr. Torps side, men jeg ville jo ha trodd at etter at den misforståelsen var oppklart, hadde man skyndsomt forsøkt å få forslaget sirkulert – det ba jeg også om – så meget mer som jeg meddelte formannen at bak forslaget sto gruppeførerne for Bondepartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Venstre, så det hadde jo vært nokså rimelig å tillegge det noen betydning. Dessuten hadde jeg bedt om at det måtte bli en konferanse med arbeiderpartiet for å se om det var mulig å komme frem til et felles forslag. Det hadde vi trodd det var mulighet for, og derfor har jeg inntrengende henstillet til arbeiderpartigruppens formann å forsøke å få en sådan konferanse i stand, idet jeg uttrykkelig har understreket at dette forslaget fra de fire partier ikke var noe som helst slags ultimatum, men at man var fullt åpen til å drøfte situasjonen på basis av dette forslag. Jeg beklager at noen

sådan drøftelse ikke kom i stand, og at heller ikke dette forslaget er blitt sendt i sirkulasjon til komiteens medlemmer før møtet.

Formannen: Jeg må bare til hr. Smitt Ingebretsen si at jeg beklager det overordentlig, men jeg må tilstå at jeg altså har misforstått den konferansen jeg hadde med ham i går formiddag, idet jeg nemlig forsto det slik at det ikke var meningen å sirkulere forslaget før det eventuelt altså var oppnådd enighet om at en slik konferanse skulle finne sted. Det var altså virkelig en misforståelse fra min side, som jeg dypt beklager. Men forslaget blir jo mangfoldiggjort nå.

Torp: Jeg tar på meg den første misforståelsen, mellom hr. Smitt Ingebretsen og meg, idet jeg gikk til ham på forhånd og spurte hvordan man skulle forholde seg, og jeg oppfattet ham dessverre anderledes enn meningen var. Men det siste kan jeg i grunnen ikke skjønne, for jeg refererte jo samtalen overfor formannen og ba ham øyeblikkelig sende forslaget om. Men jeg forstår at formannen og hr. Smitt Ingebretsen har hatt en konferanse etterpå som har gitt grunnlag for nye misforståelser, og det beklager jeg i aller høyeste grad.

Jeg tror da det vil være riktig, slik som saken ligger an, å ikke gå på saken nå, men prøve å finne plass til et nytt møte etterat Smitt Ingebretsens forslag har sirkulert. Såvidt jeg vet er det også fra formannens side arbeidet med dette spørsmål, og der foreligger fra hans hånd et forslag til en endelig redaksjon som han vil legge frem.

Smitt Ingebretsen: Jeg vil bare si at i konferansen mellom formannen og meg sa formannen uttrykkelig at jeg skulle høre nærmere fra ham i løpet av dagen, idet jeg henstillet inntrengende til ham å forsøke å få istand en drøftelse av disse ting for om mulig å oppnå enighet så vi kunne unngå en strid på dette punkt. Hvorledes det har lyktes ham også i så måte å misforstå meg, det kan jeg oppriktig talt ikke skjønne.

Jeg er enig med hr. Torp i at det vil være rimelig under disse omstendigheter at denne sak ikke behandles i dette møte, men at også det forslag som de fire partiers gruppeførere har lagt fram, får sirkulere så komiteens medlemmer får sette seg inn i det og at man eventuelt kan drøfte tingene seg imellom før saken tas opp til endelig behandling her i komiteen.

Hambro: Vi måtte i så fall se å få i stand et møte i morgen. Det ville jo være meningsløst hvis vi ikke kunne komme til et positivt resultat her før vi har den alminnelige beredskapsdebatt torsdag, og noen heksekunst er det jo ikke å sette seg inn i disse ting. Så hvis det var mulig å få et møte en gang i morgen, ville jeg synes det var en vinning.

Formannen: Den eneste mulighet jeg ser, er da at vi kunne ta møtet i morgen kl. 9. Der er stortingsmøte kl. 10 og der blir sikkert kveldsmøte.

Hambro: Nei, det blir ikke kveldsmøte, for tanken hadde vært at man skulle få en debatt om utenriksministerens redegjørelse imorgen ettermiddag, men etter det som nå foreligger, vil den debatten først bli ført fredag ettermiddag, og da er imorgen ettermiddag forsåvidt fri.

Formannen: Men der skal vel være gruppemøter, så vi har den vanskeligheten.

Hambro: Samtlige grupper hadde etter hva stortingspresidenten opplyste akseptert at man skulle ha den debatten imorgen ettermiddag, og ment at gruppemøtene eventuelt ikke var så nødvendige denne gang. Men da måtte vi kunne gjøre regning med at det skulle være mulig i løpet av en time ihvertfall å komme til et resultat angående dette.

Natvig Pedersen: Jeg tror det er en mulighet for at Stortinget blir ferdig før kl. 15 i morgen, slik at vi kanskje kunne ha et møte her kl. 14.

Formannen: Skal vi da si: umiddelbart etter stortingsmøtets slutt?

Sven Nielsen: Jeg synes at formannens forslag om kl. 9 var bedre.

Smitt Ingebretsen: Jeg vil støtte formannens siste forslag, for hvis vi skal møtes her kl. 9 og Stortinget skal ha møte kl. 10, er tiden så kort at man kanskje kan få en nokså utilfredsstillende behandling.

Formannen: Jeg tror ikke hr. Sven Nielsen får noen synderlig støtte. Altså, uten nærmere beskjed møtes vi i morgen umiddelbart etter stortingsmøtets slutt når det enn blir, selv om det blir kl. 15, her i lagtingssalen.

Møtet hevet kl. 11.20.